

Guliston Davlat Pedagogika Instituti O'quv ishlari
bo'yicha Prorektor, p.f.b.f.d (PhD) Faxriddinov
Yoqub taqrizi ostida

Mamarasulov Sobirjon Odiljon o'g'li
Guliston davlat pedagogika instituti
Pedagogika va psixologiya yo'nalishi II
kurs magistiri
Telefon raqami: +998 99 441 54 64
e-mail: sobirjon5464@gmail.com

TALABALARNING MOBILASHUVI

Annotatsiya: Talabalarning mobilashuvi orqali OTM larida o'zaro bilim, ko'nikma va malakalar almashinuvi hamda talabalarning o'zaro tajriba almashinuvini samaradorligini oshirishga erishish. Talabalarga zamonaviy bilimlarni umumlashtirilgan holda o'rgatish. Oliy ta'lim muassalaridagi o'qitishning avzalliklarini o'zida mujassamlashtirishni bosh maqsad qilib qo'yadi.

Tayanch so'zlar: Ko'nikmalarni oshirish, muvofiqlik va osonlik, xilma-xillik, o'qishni tajribalash, sinflarda hamkorlik, interaktiv sohalar va forumlar.

МОБИЛИЗАЦИЯ СТУДЕНТОВ

Аннотация: Добиться повышения эффективности обмена знаниями, умениями и навыками между вузами, а также обмена опытом между студентами посредством мобилизации студентов. Обучение студентов современным знаниям в обобщенном виде. Ставит перед собой цель воплотить преимущества обучения в высших учебных заведениях.

Ключевые слова: Развитие навыков, соответствие и простота, разнообразие, опыт обучения, сотрудничество в классе, интерактивные области и форумы.

STUDENT MOBILIZATION

Annotation: Achieving the exchange of mutual knowledge, skills and competencies in the OTMs through the mobilization of students and the improvement of the effectiveness of the exchange of experience between students. Teaching students modern knowledge in a generalized way. The main goal is to embody the advantages of teaching in higher education institutions.

Keywords: Skills enhancement, consistency and ease, diversity, reading experimentation, classroom collaboration, interactive areas, and forums.

Mobil texnologiyalar, talabalar uchun o'rganish va o'qish jarayonini rivojlantirishda ahamiyatli sahifa ochmoqda. Bu sahifa, talabalarning mobil qurilmalardan foydalanishini tushunishning muhimligini ta'riflash, ularni o'rganish va o'qishning yangi ko'lamini ochishda o'z hissasini qo'shmoqda. Mobil qurilmalar, o'rganish va o'qish jarayonida yangi osonliklar va imkoniyatlar yaratishga yordam beradi. Bu, talabalar uchun ma'lumotlarga yetish va o'zlashtirishda yangi yo'nalishlarga o'tishda muhimdir. Mobil qurilmalar, xususan, interaktiv darsliklar, elektron kitoblar, o'quv dasturlar, va o'rganish o'yinlari orqali talabalarga barcha ko'nikmalarga ega bo'lish imkonini beradi. Shuningdek, internet orqali ma'lumotlarga murojaat qilish, onlayn ta'lim platformalari va interaktiv darslar orqali o'rganishni yanada qulaylashtiradi.

Mobil qurilmalar, bugungi kunda o'quv jarayonida talabalar uchun juda muhim ajoyib vositalardir. Bu sahifada, mobil qurilmalar va o'quv jarayonlari uchun ularning ro'yxatidan o'tishiga doir umumiy ma'lumotlar taqdim etiladi. Mobil qurilmalar, talabalar va o'qituvchilar uchun o'rganish va o'qish jarayonini

yanada qulaylashtiradigan funktsiyalarga ega. Mobil qurilmalar, o'quvchilarning darslarda va joriy xizmat ko'rsatish dasturlarida o'rganishni yanada qulaylashtirish uchun juda muhim vositalar sifatida ro'yxatga olingan. Ular, interaktiv darsliklar, elektron kitoblar, o'quv dasturlari, va o'rganish o'yinlari orqali talabalarga barcha ko'nikmalarga ega bo'lish imkonini beradi. Shuningdek, ular, darslar, vazifalar, va boshqa o'qish materiallariga onlayn murojaat qilish imkoniyatini ta'minlaydi. O'quv jarayonida mobil qurilmalardan foydalanish, talabalar uchun ma'lumotlarni o'zlashtirishda yangi yo'nalishlarga o'tish uchun zarurdir. Bu, ularni o'rganish va o'qishning yangi ko'lamini ochishda muhim rol o'ynaydi. Mobil qurilmalar, talabalar uchun o'quv va o'rganish jarayonini yanada samarali va samarador qilishda yordam beradi.

Mobil o'qishning talabalar uchun muhimligi va uni rivojlantirish imkoniyatlari:

Mobil o'qish, talabalar uchun eng muhim va samarali o'rganish usullaridan biri bo'lib, ularni modern dunyo bilan bog'langan vaqtda ma'lumotlar bilan ta'minlashda katta ro'lni o'ynaydi va talabalar uchun juda muhim va qulay imkoniyatlarni taqdim etadi. Bu, ularni o'rganishni yanada samarali va yanada oson qilish uchun zarurdir. Quyidagi ko'rsatmalar, mobil o'qishning talabalar uchun muhimligini va uni rivojlantirish mumkinligini tahlil qiladi:

1. Talabalar uchun qulaylik va dostlik: Mobil qurilmalar, o'qish jarayonini yanada qulaylashtiradi va talabalarga o'rganishning yaxshi vaqtida va joyida amalga oshirilishiga imkon beradi. Bu, o'rganish jarayonini yengillashtiradi va talabalar o'zlarini mustahkamlash uchun muhim bir vosita hisoblanadi.

2. Ko'nikmalarni oshirish imkoniyatlari: Mobil o'qish platformalari va dasturlari, talabalar uchun ko'nikmalarni oshirish va o'zlarini mustahkamlashga yordam beradi. Ular interaktiv darsliklar, testlar, va o'rganish o'yinlari orqali talabalar ustidan foydalanish va ularning ma'lumotlarini amalga oshirishlari mumkin.

3. Muvofiqlik va osonlik: Mobil o'qish, talabalar uchun dars vaqtlarini va dasturlarni tanlashda keng imkoniyatlarga ega bo'lib, ularni o'zlarining ta'limga muvofiqlik bilan murojaat qilishiga imkon beradi. Bu, o'qish va o'rganish jarayonini yanada samarali va oson qiladi.

4. Xilma-xillik va mavqei raqobat: Mobil o'qish, talabalar uchun xilma-xillikni oshiradi va ularni dunyo bo'ylab joriy mavqei raqobatga tayyorlaydi. Bu, ularning texnologiyalar va ma'lumotlar sohasidagi xilma-xilliklarini rivojlantiradi va ularni zamonaviy dunyo bilan yaqinroq aloqada bo'lishiga imkon beradi.

5. Muammolar va cheklanganliklar: Mobil o'qishning qo'llanilishi va o'rganilishi jarayonida muammolar va cheklanganliklar yuzaga kelishi mumkin. Bu, ta'minotni, internet ulushi, va qurilmalar xususiyatlarining cheklanganligi bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Shuningdek, murakkab texnologiyalar va ta'lim o'yinlari yordamida, talabalarning qanday to'g'ri va maqsadli foydalanishini ta'minlash muammolari ham mavjud bo'lishi mumkin.

6. O'qituvchilar uchun yangi imkoniyatlar: Mobil o'qish platformalari, o'qituvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi va ularni ta'limni yanada qulaylashtirishga yordam beradi. Ular o'qish materiallarini tayyorlash, sinflarda interaktiv dars o'tkazish, va talabalarni o'rganishni baholashda osonliklarga ega bo'lib, o'qituvchilarning ishini yanada oson va samarali qiladi.

Bu ta'riflar orqali, mobil o'qishning talabalar uchun muhimligi va uni rivojlantirish imkoniyatlarni oshirishga xizmat qiladi. Ular, talabalarga o'rganish va o'qish jarayonini samarali va oson qilishda katta o'rin egallaydilar. Amalda, mobil o'qishning muhimligi va rivojlantirish imkoniyatlari, ma'naviyat va ta'lim jarayonining o'zaro bog'lanishini o'z ichiga oladi va talabalarga o'rganishga qiziqish va maqsadli qilishga intiladi.

Mobil o'qishning talabalarning o'rganish natijalariga va o'qish samaradorligini oshirishiga qanday ta'sir qilishi, ularning o'qishni qanday tajribalashlari haqida quyidagi ma'lumotlarda ko'rib chiqamiz:

1. O'rganish natijalariga ta'siri:

- Mobil o'qish, talabalar uchun o'rganish jarayonini yanada samarali va interaktiv qiladi. Ular dars materiallariga interaktiv ravishda murojaat qila olishadi, shuningdek, o'zlarini muhokama qilish va mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'lishadi.

- Ular mobil qurilmalar orqali o'rganishda o'qituvchilar va o'quv materiallariga o'zlarini barcha vaqt boyicha murojaat qilishlari va barcha dars matnlariga tezroq va samarali qo'llanishlari mumkin.

2. O'qish samaradorligini oshirishi:

- Mobil o'qish, talabalar uchun o'qish samaradorligini oshirishda katta o'rin egallaydi. Ular dars vaqtlarini o'zlariga qulay vaqt o'qishga ajratishlari mumkin va dars materiallariga interaktiv ravishda murojaat qilishlari uchun o'zlariga bepul vaqt bo'lishadi.

- Ular mobil qurilmalar orqali o'quv materiallarini o'zgartirish, teskarisi qilish va boshqarishga yordam beradilar, shuningdek, interaktiv o'qish vositalaridan foydalanish orqali dars materiallarini yanada tushunarli qilib olishlari mumkin.

3. O'qishni tajribalash:

- Mobil o'qish, talabalar uchun o'qishni yanada qiziqarli va joriy dunyoga bog'liq qiladi. Ular interaktiv darsliklar, o'qish o'yinlari va dars materiallariga o'zlarini murojaat qilish orqali qiziqarli va oson o'rganishni davom ettirishlari mumkin.

- Ular o'zlarini o'quv jarayoniga o'zlashtirishlari uchun ko'plab ta'lim o'yinlari va testlar orqali o'rganishlariga imkon beradi, shuningdek, barcha dars materiallariga tezroq va oson murojaat qilishlari va ularning ma'lumotlarini tajribalashlari va o'rganishlari uchun interaktiv alifbo va raqamlar o'rganish vositalaridan foydalanishlari mumkin.

Mobil o'qishning ta'siri va natijalari, talabalarning o'rganish jarayonini yanada qulaylashtirishi va ularga o'qish samaradorligini oshirishda katta o'rin egallaydi. Ular o'zlarini o'rganishga qiziqish va maqsadli qilishga intiladi, shuningdek, ularning o'rganish natijalarini mustahkamlash va rivojlantirish uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi.

Mobil o'qishning talabalarning o'quv jarayonini yaxshilashiga doir qo'shimcha ma'lumotlar, tavsiyalar va ilovalar quyidagi bo'limlar orqali keltirilishi mumkin:

1. Ko'nikmalarni kuchaytirish: Talabalarga o'qish uchun mobil ilovalar orqali ko'nikmalarni kuchaytirish va o'zlarining ta'limni osonlashtirishga yordam beruvchi ilovalar mavjud. Masalan, AnkiDroid o'rganishning ko'nikmalarini oshirish uchun moslamalarini ta'lim jarayonida foydalanish imkonini beradi.

2. Dars materiallarini taqdim etish: Mobil ilovalar orqali, o'qituvchilar talabalarga darsliklar, dasturlar, va qo'shimcha ma'lumotlar yoki tavsiyalar taqdim etishlari mumkin. Bu, talabalarni o'qish jarayonida ko'nikish va tushunishlarini oshirishga yordam beradi.

3. Sinflarda hamkorlik: Mobil ilovalar, sinflarda o'qituvchilar va talabalar o'rtasida hamkorlikni oshirishga yordam beradi. Misol uchun, Google Classroom yoki Microsoft Teams ilovalari, sinflarda vazifalar va maqbul qilishlar uchun ishlab chiqarish va ko'rib chiqarishni osonlashtiradi.

4. O'qishning interaktivligi: Mobil ilovalar, o'quvchilarning darsda interaktiv ravishda qatnashishlarini va o'zlashtirishlarini ta'minlash uchun foydalaniladi. Bu ilovalar, darsdagi tushunchalarni o'rganish uchun o'quvchilarga sinovlar va masalalar taqdim etish orqali o'rganishni yanada qiziqarli qiladi.

5. Ta'limning shaxsiylashtirilishi: Mobil ilovalar, talabalarga shaxsiy ta'lim yo'nalishlarini o'zgartirish imkonini beradi. Ular, o'quvchilarning o'zlarining ta'lim yo'nalishlariga moslashtirilgan dasturlar, maqbul qilishlar, va darslarini tanlashlariga imkon beradi.

6. O'rganishni monitoring qilish: Mobil ilovalar, o'qituvchilarga talabalar o'rtasida ta'lim natijalarini monitoring qilishga yordam beradi. Bu, o'qituvchilarga talabalarning natijalarini bahoqimirligi va ularni o'rganishda qo'llanilishi kerak bo'lgan masalalarni aniqlash imkonini beradi.

7. O'rganish materiallarining to'plamasi: Mobil ilovalar, o'qish jarayonida foydalaniladigan materiallarni to'plab, ularga oson murojaat qilish imkonini beradi. Bu, talabalar uchun qo'shimcha dasturlar, o'qish materiallari, va boshqa ilovalarga tezlik bilan murojaat qilishlarini ta'minlaydi.

Bu qo'shimcha ma'lumotlar, tavsiyalar va ilovalar, mobil o'qishning talabalarning o'quv jarayonini yaxshilashiga yordam berishda katta ro'lni o'ynaydi. Ular, talabalarni o'rganish jarayonida qiziqishlarini oshirish va o'qishni samarali va maqsadli qilishda qo'llaniladi.

Qo'shimcha Ma'lumotlar va Tavsiyalar:

1. Personalizatsiyalangan o'qish dasturlari: Talabalar o'qishni shaxsiy yo'nalishlariga moslashtirish uchun personalizatsiyalangan o'qish dasturlaridan foydalanishlari tavsiya etiladi. Misol uchun, "Khan Academy" va "Duolingo" platformalari shaxsiy o'qish yo'nalishlarini ko'rsatishda yaxshi xizmat ko'rsatadi.

2. Interaktiv darsliklar va testlar: Interaktiv darsliklar, talabalarni ma'lumotlarni o'rganishda qiziqarliroq qilishi uchun yaxshi vosita bo'lishi mumkin. Testlar va sinovlar orqali o'zlashtirilgan ma'lumotlarni sinovdan o'tkazib chiqish va o'rganilgan ma'lumotlarni mustahkamlash uchun yaxshi vosita bo'lib, "Quizlet" kabi ilovalar foydali bo'lishi mumkin.

3. Podcastlar va audiokitoblar: Mobil qurilmalar orqali tinglanadigan podcastlar va audiokitoblar, o'qish va o'rganish jarayonini yanada qulaylashtiradi. Talabalar transportda, yurishda yoki boshqa faoliyatlar orqali ma'lumotlarni tinglashlari va o'rganishlari mumkin.

4. Dinamik o'qish platformalari: O'qish jarayonini dinamik qilish uchun yangi o'qish platformalaridan foydalanishlari tavsiya etiladi. Bu platformalar, talabalarga yangi ta'lim metodlarini taklif qiladi va o'rganishni yanada qiziqarliroq qiladi.

5. So'nggi yangiliklar va maqolalar: So'nggi yangiliklar va so'nggi ilmiy maqolalar bilan tanishing. Bu, talabalarga zamonaviy mavzularda xabarlar olish va so'nggi ilmiy rivojlanishlardan xabardor bo'lish imkonini beradi.

6. Interaktiv sohalar va forumlar: O'rganishni yanada samarali qilish uchun interaktiv sohalar va forumlarda qatnashishlarini tavsiya etish juda muhim. Bu, talabalarga boshqa o'quvchilar bilan tajribalarini almashish, savollarini orttirish va yangi ma'lumotlarga ega bo'lish imkonini beradi.

7. Qisqa vaqtli video darslar: Talabalar uchun qisqa vaqtli video darslari, tushuntiruvchi va oson tarzda ma'lumotlarni olish uchun yaxshi vosita bo'lishi mumkin. Bu, "Khan Academy" va "YouTube" kanallari orqali amalga oshirilishi mumkin.

Qo'shimcha ma'lumotlar, tavsiyalar va ilovalar, talabalarning o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarliroq qilishda yordam beradi. Har bir talaba o'zining shaxsiy tajribasiga va ta'lim yo'nalishiga mos keladigan usullarni tanishish va qo'llashni o'rganishga imkon beradi.

Tavsiyalar:

- O'quvchilarga mobil ilovalarni foydalanishga qanday to'g'ri foydalanishini o'rganishga yo'l qo'yishadi.

- Hamkorlik va o'qish uchun onlayn jamlashmalardan foydalanishadi.

- O'quv jarayonini o'rganishda interaktiv elementlardan, audio-visual materiallardan va animatsiyalardan foydalanishadi.

Bu tajribalar va misollar, o'quv jarayonini mobil qurilmalar orqali yaxshilashning muhim va samarali yo'nalishlarini ko'rsatish uchun foydali bo'lishi mumkin. Bu, o'qishning yanada innovatsion, shaffof va talabalar uchun qiziqarli qilishga erishishiga imkon beradi.

Fodalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob xalqimiz bilan birga quramiz- T.: O'zbekiston, 2017-356 b.
2. Mirziyoyev SH.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. T.: o'zbekiston, 2021-267 b.
3. A. Amonashvili. "Pedagogik izlanish". T. «O'qituvchi». 1990 y
4. H. Abdulkarimov, O. Suvanov. Umumiy Pedagogika: Texnologiya va amaliyoti-T.: O'zRFAAK, 2012. 106 b.
5. O. Suvanov. «Yuksak maxorat soxiblari» o'quv uslubiy majmua. T.:2017. 185 b
6. Pedagogika nazariyasi va tarixi. 1- qism. Pedagogika nazaryasi. Toshkent: «Iqtisodiyot-moliya», 2007. -356 b.
7. «Yoshlarni kasbga yo'naltirishni tashkil etishda dedaktik prensplardan foydalanish» Ibragimova Shoir Kasimovna, Ergashev Mirkomil Mislitdin o'g'li, Saidov Shavkat Shuxrato'g'li, 2023; Volume -12 , Special Issue-7 : Page: 709-715
8. «Bugungi zamonaviy pedagogika fanining asosiy funksiyalari» International scientific-online conference <https://doi.org/10.5281/zenodo.7179533>